

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.8.2021.4.9

Poznań, 19 sierpnia 2021 r.

**Ksiądz
Tomasz Kościelny
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej
Dom Młodzieży
im. bł. Piątki Poznańskiej**

ul. Sarmacka 109
61-616 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwane dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.82.2021.1 z 15 czerwca 2021 r. (*zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 15 czerwca 2021 r.*), w dniach: 16 oraz od 21 czerwca do 29 czerwca 2021 r. przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym placówki opiekuńczo - wychowawczej pod nazwą: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z siedzibą pod adresem: ul. Sarmacka 109, 61-616 Poznań, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie „Placówką”, „Domem” lub „Jednostką”.

Zakres kontroli obejmował zbadanie realizacji wybranych zadań Jednostki wynikających z ww. ustawy.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli, a także działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wyżej wymienionej kontroli (*zał. 2.-2a. Oświadczenia kontrolerów z 15 czerwca 2021 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano informacje od Dyrektora Placówki – ks. Tomasza Kościelnego, zastępcy Dyrektora – Pani XXXX i wybranych pracowników merytorycznych Placówki: wychowawców, psychologa oraz specjalisty pracy socjalnej,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji wychowanka oznaczonego symbolem literowym: „A”,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami Placówki oznaczonych symbolami literowymi: „A”, „B”, „C”, „D”, „E” i „F”,
- przeprowadzono anonimowe ankiety wśród 11. wychowanków obecnych w Placówce.

Dom Młodzieży funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5, wydanej Towarzystwu Salezjańskiemu Inspektorii p.w. św. Wojciecha na czas nieokreślony, na prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej łączącej zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego z liczbą 10 miejsc socjalizacyjnych i 4 miejsc interwencyjnych.

Kontrola w trybie uproszczonym została zarządzona w związku z uzyskaniem informacji z Biura Rzecznika Praw Dziecka dotyczących nieprawidłowości w ww. Placówce (*zał. 3. Wydruk ePUAP pisma Biura Rzecznika Praw Dziecka z 10 maja 2021 r.*).

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut nadany Placówce przez przełożonego Towarzystwa Salezjańskiego Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile, który wszedł w życie z dniem wydania zezwolenia przez Wojewodę Wielkopolskiego na prowadzenie placówki (*zał. 4. Kserokopia Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej*).

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Placówki określa Regulamin Organizacyjny, który również wszedł w życie z dniem wydania zezwolenia przez Wojewodę Wielkopolskiego na prowadzenie placówki (*zał. 5. Kserokopia Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej*). Zarówno Statut, jak i Regulamin Organizacyjny Placówki nie uległy zmianie od czasu wydania zezwolenia (*zał. 6. Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń Dyrektora Placówki z dnia 24 czerwca 2021 r., podpisany 25 czerwca 2021 r.*). Dyrektorem Placówki jest ksiądz Tomasz Kościelny, którego kwalifikacje zostały pozytywnie zweryfikowane podczas procedury wydania zezwolenia w 2019 r.

Podczas czynności kontrolnych przedstawiono inspektorom *Ewidencję Dzieci Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 16 czerwca 2021 r.* (zał. 7. *Kserokopia Ewidencji Dzieci Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 16 czerwca 2021 r.*). Dokument nie zawiera wszystkich danych obligatoryjnie wymaganych, tj. daty i miejsca urodzenia dziecka oraz adresu ostatniego miejsca zamieszkania dziecka. Jednocześnie przedłożono *Listę dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 16 czerwca 2021 r.* (zał. 7a. *Kserokopia Listy dzieci przebywających w placówce opiekuńczo - wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej z 16 czerwca 2021 r.*). Dokument zawiera imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce urodzenia dziecka, miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce, natomiast nie zawiera on informacji o aktualnym adresie rodziców lub opiekunów prawnych. Powyższe jest **niezgodne z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia.**

Z analizy ww. dokumentów wynika, że obecnie w Placówce przebywa 14. wychowanków, z czego 11. na miejscach socjalizacyjnych oraz 3. na miejscach interwencyjnych (zał. 7.-7a.), co jest **niezgodne z ww. decyzją Wojewody Wielkopolskiego.**

Ponadto, z *Listy dzieci* wynika, że okresie od 17 maja do 7 czerwca 2021 r. w Placówce przebywało 15. wychowanków (zał. 7a.), co jest **niezgodne z art. 95 ust. 3 ww. ustawy.**

Dalsza analiza ww. dokumentów wykazała, że pobyt dzieci przebywających w Placówce w ramach miejsc interwencyjnych przekroczył termin 3. miesięcy (zał. 7.-7a.). Powyższe jest **niezgodne z art. 103 ust. 6 i 7 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176).

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że część z zarzutów zgłoszonych przez wychowanka znalazła potwierdzenie, jednocześnie ujawniono szereg innych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki, naruszających w znaczącym stopniu ww. ustawę i ww. rozporządzenie.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 1/2021.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i liczne działania naruszające przepisy oraz niespełnienie przeważającej, działalność Placówki **oceniono negatywnie w zakresie objętym kontrolą.**

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne.**

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę przyjęte w placówkach opiekuńczo - wychowawczych standardy całodobowej opieki i wychowania, rekomenduję:

1. rozważyć wspólnie z wychowawcami, po zasięgnięciu opinii wychowanków, nowe regulacje dot. planu dnia, uwzględniające prawa wychowanków, przy jednoczesnym zapewnieniu im bezpieczeństwa,
2. prowadzić dokumentację w sposób rzetelny i przedstawiający stan faktyczny,
3. rozważyć udział kadry w szkoleniach podnoszących ich kompetencje w zakresie pracy opiekuńczo- wychowawczej oraz w zakresie prowadzenia indywidualnej dokumentacji wychowanków, zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa,
4. rozważyć podjęcie działań zmierzających do poprawy relacji między pracownikami i wzajemnej komunikacji,
5. zezwalać wychowankom na dokonanie zmiany osoby prowadzącej psychoterapię, zgodnie ze swoimi preferencjami, w celu umożliwienia nawiązania dobrej relacji terapeutycznej. Relacja ta jest integralnym i najważniejszym elementem procesu terapeutycznego, umożliwiającym osiągnięcie zamierzonych zmian. Współpraca z terapeutą, oparta na wzajemnym zaufaniu i wspólnym realizowaniu ustalonych celów, jest konieczna dla powodzenia psychoterapii.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

1. **prowadzić ewidencję wychowanków Placówki**, zgodnie z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia,
2. **przestrzegać liczby dzieci przebywających w Placówce**, zgodnie z art. 95 ust. 3 ww. ustawy,
3. **przestrzegać liczby miejsc socjalizacyjnych i interwencyjnych**, wskazanych w decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5,
4. **przestrzegać przepisów dotyczących terminu pobytu dzieci w ramach miejsc interwencyjnych**, zgodnie z art. 103 ust. 6 i 7 ww. ustawy,
5. **składać do właściwego sądu wnioski o wszczęcie postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej**, zgodnie z art. 100 ust. 4a ww. ustawy,

6. **przyjmować dzieci do Placówki, wobec których Sąd orzekł o umieszczeniu w pieczy zastępczej, na podstawie skierowania wydanego przez powiat, zgodnie z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
7. **zapewnić liczbę osób pracujących z dziećmi odpowiadającą potrzebom dzieci, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
8. **organizować pracę wychowawczą w sposób właściwy, zgodnie z § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia,**
  - a) **zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
  - b) **biorąc pod uwagę konieczność prowadzenia przez wychowawców indywidualnej pracy z dzieckiem oraz z grupą dzieci w trybie ciągłym, zapewniającym dzieciom stałą pomoc wychowawców, zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia,**
9. **zapewnić każdemu dziecku w Placówce dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia,**
10. **zapewnić każdemu dziecku w Placówce wyposażenie w środki higieny osobistej, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c ww. rozporządzenia,**
11. **zaprześcić czasowego zamykania Placówki i w konsekwencji przenoszenia dzieci z Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Dom Młodzieży im. bł. Piątki Poznańskiej do innych placówek opiekuńczo - wychowawczych, tj. działać zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2019 r., znak: PS-III.9423.4.2019.5 oraz traktować dzieci podmiotowo, zapewniając im poczucie bezpieczeństwa i stabilne środowisko wychowawcze, zgodnie z art. 4 pkt 4 i 7, art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy oraz § 2 ust. 1 i § 13 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia,**
12. **przestrzegać praw dziecka, zgodnie z art. 4 ww. ustawy,**
13. **odbierać składane oświadczenia woli od wychowanków, w sposób zapewniający swobodną możliwość wyrażenia woli, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy,**
14. **zaspakajać niezbędne potrzeby dziecka, w szczególności społeczne i emocjonalne, zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy,**
15. **niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki sporządzać diagnozę psychofizyczną, zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia, uwzględniając w niej analizę rozwoju dziecka, zgodnie z § 14 ust. 3 pkt 4 ww. rozporządzenia oraz wszystkie wymagane wskazania, zgodnie z § 14 ust. 4 ww. rozporządzenia,**

- 16. opracowywać plan pomocy dziecku dla każdego wychowanka:**
- a) **we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, jeżeli rodzina jest objęta jego wsparciem**, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia,
  - b) **uwzględniając zdanie dziecka**, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy oraz § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia,
  - c) **wyznaczając terminy realizacji celów i działań w sposób prawidłowy**, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia,
  - d) **na podstawie diagnozy i analizy efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny**, zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 1 i 4 ww. rozporządzenia, **oraz modyfikować plany pomocy dziecku**, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia, **uwzględniając wskazówki zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka**, zgodnie z art. 136 pkt 3 ww. ustawy,
- 17. prowadzić kartę pobytu dziecka dla każdego wychowanka, uwzględniając wszystkie wymagane dane we wszystkich obszarach oraz w sposób odzwierciedlający rzeczywistą sytuację dziecka**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, **zachowując terminy ich uzupełniania**, zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia,
- 18. prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,
- 19. prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych dla każdego dziecka na bieżąco**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,
- 20. dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka:**
- a) **m.in. w celu analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz oceny stanu zdrowia i aktualnych potrzeb dziecka**, zgodnie z art. 136 pkt 2 i 5 ww. ustawy,
  - b) **uwzględniając obligatoryjny skład zespołu**, zgodnie z art. 137 ust. 1 ww. ustawy,
  - c) **w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku**, zgodnie z art. 138 pkt 1 ww. ustawy,
  - d) **po wysłuchaniu zdania dziecka**, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy.

Informacje końcowe

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki, jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 24 strony.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

.....
/podpis Wojewody Wielkopolskiego/

Dokument sporządziła:
Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki
6 września 2021 r.